

## AKTUALNE MJERE POTICANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

U RH se provode mjere poticanja energetske učinkovitosti na državnoj razini i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na državnoj razini aktualan je projekt „Vozimo ekonomično“, Ministarstva zaštite okoliša i prirode koje u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost provodi poticajnu mjeru kupnje ekološki prihvatljivih vozila. Cilj ove mjere je poticanje čistijeg transporta u Hrvatskoj i smanjenje onečišćenja zraka, što je suglasno europskim ciljevima o povećanju energetske učinkovitosti i smanjenju emisija stakleničkih plinova, te je usklađena s nacionalnim ciljevima iz Trećeg Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti RH.

Kroz Projekt „Vozimo ekonomično“ moguće je ostvariti 40% bespovratnih sredstava za kupnju električnih i hibridnih automobila te električnih skutera, motocikala i četverocikala, za građane i tvrtke i obrtnike. Građani mogu dobiti poticaj za jedno vozilo, koje moraju zadržati u vlasništvu barem godinu dana, a tvrtke i obrtnici mogu dobiti do 700.000 kn te vozila moraju zadržati u vlasništvu najmanje 3 godine. Sufinancira se kupnja novih vozila, koja mogu biti kupljena u bilo kojoj zemlji Europske unije, međutim trebaju biti registrirana u Hrvatskoj.

Visina poticaja ovisi o vrsti vozila:

- do 70.000,00 kuna (m1 i n1): električna vozila
- do 50.000,00 kuna (m1 i n1): hibridna 'plug in' vozila i električna vozila s ugrađenim sustavom za produženje autonomije kretanja (range extender) s emisijama CO<sub>2</sub> do najviše 50 g CO<sub>2</sub>/km
- do 30.000 kn (m1 i n1): hibridna vozila sa emisijom do 90 g CO<sub>2</sub>/km
- do 7.500,00 kuna (I1): električna motorna vozila s 2 kotača, radnog obujma motora ≤ 50 cm<sup>3</sup>, ili kod elektromotora najveće trajne nazivne snage ≤ 4kw i brzine ≤ 50 km/h - uključuje skutere, segway
- do 10.000,00 kuna (I3): električni motocikli konstrukcijske brzine preko 50 km/h
- do 15.000,00 kuna (I6): električni laki četverocikli snage manje od 4kw
- do 30.000,00 kuna (I7): električni teški četverocikli snage do 15kw

Uz spomenutu mjeru Fond za zaštitu okoliša temeljem Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03 i 144/12) i pripadajućeg zakonskog okvira (Prilog 5.) kontinuirano provodi javne pozive i natječaje kroz koje sufinancira projekte vezane uz energetske učinkovitost sa 40 do 80% bespovratnih sredstava, na svim razinama, od općine, gradova i županija, preko poslovnog sektora do građana.

U nastavku navode se postojeći i planirani strateški dokumenti i poticajne mjere na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te akcijski planovi energetske održivog razvitka gradova – SEAP.

## STRATEŠKI DOKUMENTI I POTICAJNE MJERE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE KOJI SE ODOSE NA USPOSTAVU INFRASTRUKTURE ZA ALTERNATIVNA GORIVA

STRATEŠKI DOKUMENTI	POTICAJNE MJERE
<p><b><u>GRAD ZAGREB</u></b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Strategija razvoja energetske infrastrukture za napajanje električnih vozila na području Grada Zagreba - usklađivanje sa energetsom strategijom Republike Hrvatske -10% obnovljivih izvora energije u prometu do 2020. g.</li> <li>- Akcijski plan energetske održivog razvitka Grada Zagreba (SEAP)</li> </ul> <p><b><u>PLANIRANI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- u izradi je „Program energetske učinkovitosti u gradskom prometu“</li> </ul>	<p><b><u>GRAD ZAGREB</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- u planu je izrada Studije izvodljivosti za uvođenje „sharing“ sustava električnih skutera, sa svrhom smanjenja emisija CO2 iz sektora prijevoza u Gradu Zagrebu</li> </ul> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- u izradi je pet glavnih projekata za punionice za električna vozila na pet lokacija u Gradu Zagrebu – ( 1. Trg Stjepana Radića 1; 2. Avenija Dubrovnik 15; 3. Park stara Trešnjevka 2; 4. Zapoljska 1 i 5. Trg Francuske Republike 15.</li> <li>- Zagrebparking – u tijeku je apliciranje na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za dodjelu sredstava u visini 40% ukupne investicije u vidu obnove voznog parka sa četiri do pet dostavnih vozila na električni pogon</li> <li>- u planu instaliranje pet punionica za električna vozila u pet javnih garaža kojima upravlja Zagrebparking (Tuškanac, Petrinjska, Langov trg, Kvaternikov trg i Gorica); svaka punionica moći će istovremeno puniti dva vozila na parkirnim mjestima uz njih; u drugoj fazi kao poticaj širenju mreže punionica postavljanje punionica na javnim parkiralištima koje bi koristile energiju iz obnovljivih izvora energije te bi takve punionice u potpunosti bile „zelene“</li> </ul>

<p><b><u>ZAGREBAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD VELIKA GORICA</b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Samobora (SEAP)</p> <p><b>GRAD SAMOBOR</b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Samobora (SEAP)</p> <p><b>GRAD ZAPREŠIĆ</b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Zaprešića (SEAP)</p>	<p><b><u>ZAGREBAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p>- u sklopu SEAP-a neke od planiranih mjera koje uključuju smanjenje emisije CO2 u sektoru prometa za gradove Veliku goricu, Samobor i Zaprešić definirane su kroz 10% udio biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa do 2020. g., korištenje CO2 neutralnih vozila u vlasništvu gradova, uvođenje naknada za prometno onečišćenje u centru grada</p>
<p><b><u>SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b><u>PLANIRANI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- na nivou Županije u tijeku je izrada SEAP-a</p>	<p><b><u>SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- u okviru projekta “Intermodal” koji provodi Splitsko - dalmatinska županija, do 15.06.2015. predviđeno je otvaranje 1 punionice na električnu energiju u blizini Zračne luke Split</p> <p><b><u>GRAD SPLIT</u></b></p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- u 2016 i 2017.godini planira se izgradnja srednjotlačne plinske mreže u Gradu Splitu, što će predstavljati jednu od osnova razvoja gradske infrastrukture za alternativna goriva</p>

<p><b><u>PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2011-2014.g.</p> <p><b><u>PLANIRANI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- nova Razvojna strategija Županije za razdoblje 2015.-2020.g. , koja je u fazi dovršetka, obrađuje tematiku razvoja infrastrukture alternativnih goriva kroz mjeru približavanja prema ekonomiji temeljenoj na niskim emisijama CO2 i stakleničkih plinova u svim sektorima</p> <p><b>GRAD RIJEKA</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvitka grada Rijeke (SEAP)  - Strategija razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014. – 2020. g.  - godišnji plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Rijeke za 2015. godinu  - planovi nabava komunalnih društava na području grada Rijeke</p>	<p><b><u>PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p>- u aktualnoj Razvojnoj strategiji Primorsko-goranske županije razvoj prometne infrastrukture sadrži i mjeru - uspostava ekološki održivog sustava javnog prijevoza</p> <p><b>GRAD RIJEKA</b></p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- do kraja 2015.g. planirana je izgradnja još 9 punionica na električnu energiju u Rijeci (7 za električna vozila i 2 za električne skutere)  - planirana nabava 5 električnih bicikala – trokolica  - planirana izgradnja 2 punionice na SPP na području grada Rijeke i još 2 na rubnim dijelovima grada  - planirana nabava 1 specijalnog komunalnog vozila (čistilicu) na SPP, a do kraja 2015 g. 30 autobusa, te do 2020.g. još 10 autobusa na SPP</p>
<p><b><u>OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- donesen Program učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji na području Županije za razdoblje 2013.-2015. g.</p>	<p><b><u>OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p>- definirane mjere i aktivnosti koje se odnose na pitanje korištenja alternativnih goriva - sustavno gospodarenje energijom u vozilima javnih ustanova, zelena javna nabava za vozila javnih ustanova i zelena javna nabava za vozila javnog prijevoza</p>

<p><b>GRAD OSIJEK</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Osijeka</p>	<p><b>GRAD OSIJEK</b></p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- Grad Osijek je potpisao ugovor s HEP-om o izgradnji dvije punionice za električna vozila na području grada Osijeka te se očekuje njihovo postavljanje do rujna 2015.g., te je dogovorena izgradnja još tri punionice za električna vozila do kraja 2015. godine.</p>
<p><b><u>VARAŽDINSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD VARAŽDIN</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Varaždina (SEAP)</p>	<p><b><u>VARAŽDINSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD VARAŽDIN</b></p> <p>- u sklopu SEAP-a definirano je nekoliko mjera koje uključuju nabavu novih vozila Gradske uprave i poduzeća u skladu s kriterijima zelene javne nabave, obrazovanje i promocija energetske učinkovitosti u prometu</p>
<p><b><u>KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD KOPRIVNICA</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan održivog energetske razvoja grada Koprivnice (SEAP)  - program CIVITAS DYN@MO (DYN@MO projekt povezuje četiri europska grada radi jačanja održive mobilnosti: Aachena iz Njemačke, Gdynia iz Poljske, Palma de Mallorce iz Španjolske i Koprivnicu - usmjeren je na razvoj najučinkovitijih mjera prometne održivosti na temelju elektromobilnosti i planiranja održivog gradskog prometa)</p>	<p><b><u>KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD KOPRIVNICA</b></p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- Podravka d.d. i GKP Komunalac u postupku nabave nekoliko vozila na električnu energiju</p>

<p><b>GRAD KRIŽEVCI</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan održivog energetskog razvitka grada Križevca (SEAP)</p>	<p><b>GRAD KRIŽEVCI</b></p> <p>- udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Vinkovaca do 2020. g., poticanje e-mobilnosti, nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave</p>
<p><b><u>BJELOVARSKO – BILOGORSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD BJELOVAR</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetski održivog razvitka grada Bjelovara (SEAP)</p>	<p><b><u>BJELOVARSKO – BILOGORSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD BJELOVAR</b></p> <p>- planirana je mjera povećanja udjela biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa, te mjera poticanja e-mobilnosti kroz promociju korištenja električnih vozila i razvoj infrastrukture punionica</p>
<p><b><u>SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD SISAČ</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetski održivog razvitka grada Siska (SEAP)</p>	<p><b><u>SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD SISAČ</b></p> <p>- u sklopu SEAP-a definirane su mjere koje uključuju promoviranje korištenja biogoriva, potpora kupnji energetski efikasnih vozila, uvođenje vozila na električni pogon, biogoriva u voznom parku Grada</p>
<p><b><u>VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD VINKOVCI</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Akcijski plan energetski održivog razvitka grada Vinkovaca (SEAP)</p>	<p><b><u>VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD VINKOVCI</b></p> <p>- udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Vinkovaca do 2020. g., poticanje e-mobilnosti, nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave</p>

<p><b><u>KARLOVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD KARLOVAC</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- izrađen Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Karlovca (SEAP)</p> <p><b><u>PLANIRANI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- Studija prometnog razvoja Karlovačke županije (rok 30.09.2016.g.)</p>	<p><b><u>KARLOVAČKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD KARLOVAC</b></p> <p>- Mjere za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> u sektoru prometa definirane su kroz udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa grada Karlovca do 2020. g., promoviranje upotrebe alternativnih goriva, organizaciju informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva i nabavu novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave</p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- trenutno u pregovorima sa tvrtkom HEP opskrba oko otvaranja prve dvije punionice za električna vozila namijenjene za građane i turiste (veliki broj vozila u tranzitu)</p>
<p><b><u>ISTARSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD PULA</b></p> <p><b><u>POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI</u></b></p> <p>- izrađen Akcijski plan energetske održivosti razvoja grada Pule (SEAP)</p>	<p><b><u>ISTARSKA ŽUPANIJA</u></b></p> <p><b>GRAD PULA</b></p> <p>- administrativnim mjerama u prometu definirano je donošenje odluke o višem udjelu biogoriva u vozilima u javnom vlasništvu (posebice u javnom prijevozu)</p> <p><b><u>PLANIRANA BUDUĆA INFRASTRUKTURA</u></b></p> <p>- trenutno u fazi otvaranja punionice na električnu energiju te je u planu nabava jednog vozila na električnu energiju</p>

## ZADARSKA ŽUPANIJA

### GRAD ZADAR

#### POSTOJEĆI STRATEŠKI DOKUMENTI

- Strategija razvoja grada Zadra 2013.-2020. g.
- Akcijski plan energetske održivosti razvitka grada Zadra (SEAP)
- Strategija inteligentnog prometnog sustava (ITS) grada Zadra s izmjenom i dopunom Prometne studije grada Zadra
- Program energetske učinkovitosti u gradskom prometu na području Grada Zadra

#### PLANIRANI STRATEŠKI DOKUMENTI

- u izradi je projekt PRO-E-BIKE - projekt promoviranja korištenja električnih bicikala i skutera u svrhu dostave robe i tereta te za prijevoz putnika u urbanim prostorima
- u izradi je projekt prometnog sustava: Inteligentni prometni sustav (ITS) i rekonstrukcija prometnica u Gradu Zadru
- u izradi studija izvodljivosti za uvođenje javne mreže punionica za električna vozila na području Grada Zadra zajedno
- izrada Master plana održive mobilnosti zadarske regije

## ZADARSKA ŽUPANIJA

### GRAD ZADAR

- postavljanje punionica za električna vozila u sklopu projekta - Inteligentni prometni sustav (ITS) i rekonstrukcija prometnica u Gradu Zadru, te u sklopu projekta PRO-E-BIKE
- u sklopu SEAP-a kao mjera za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> u sektoru prometa definirana je nabava novih vozila Gradske uprave i Gradskih poduzeća u skladu s kriterijima zelene javne nabave, te maksimalna količina emisije CO<sub>2</sub> za novoprodukcione osobne automobile (130 gCO<sub>2</sub>/km s ciljem da se navedena granica smanji na 90 gCO<sub>2</sub>/km u 2020. g.)



# POPIS AKCIJSKIH PLANOVA ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADOVA – SEAP (SUSTAINABLE ENERGY ACTION PLAN)

## UVOD

Potpisivanjem Sporazuma gradonačelnika Europskih gradova na inicijativu Europske komisije pokrenutoj u siječnju 2008. godine, gradonačelnici se obvezuju na izradu Akcijskog plana energetske održivosti gradova, koji na bazi prikupljenih podataka o zatečenom stanju identificira i daje jasne odrednice za provedbu projekata i mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije na gradskoj razini, a koji imaju za cilj smanjenje emisije CO<sub>2</sub> za više od 20% do 2020. godine.

Popis akcijskih planova energetske održivosti gradova prikupljenih od jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava:

1. Grad Zagreb ([Zagreb SEAP](#))
2. Grad Rijeka ([Rijeka SEAP](#))
3. Grad Osijek ([Osijek SEAP](#))
4. Grad Zadar ([Zadar SEAP](#))
5. Grad Velika Gorica ([Velika Gorica SEAP](#))
6. Grad Pula ([Pula SEAP](#))
7. Grad Karlovac ([Karlovac SEAP](#))
8. Grad Sisak ([Sisak SEAP](#))
9. Grad Varaždin ([Varaždin SEAP](#))
10. Grad Bjelovar ([Bjelovar SEAP](#))
11. Grad Samobor ([Samobor SEAP](#))
12. Grad Vinkovci ([Vinkovci SEAP](#))
13. Grad Koprivnica ([Koprivnica SEAP](#))
14. Grad Zaprešić ([Zaprešić SEAP](#))
15. Grad Križevci ([Križevci SEAP](#))

U nastavku teksta slijedi sažeti prikaz akcijskih planova energetske održivosti gradova iz sektora prometa.

# 1.AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA ZAGREBA

## Mjere za smanjenje emisije CO2 iz sektora prometa Grada Zagreba:

Prioritetne mjere i aktivnosti za sektor prometa podijeljene su u sljedeće kategorije:

- I. Planske mjere za smanjenje emisija CO2 iz sektora prometa;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Zelena javna nabava;
  - IV. Mjere za vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Mjere za javni prijevoz;
  - VI. Mjere za osobna i komercijalna vozila
- 
- I. Planske mjere za smanjenje emisija CO2 iz sektora prometa;
    1. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje u centru Grada Zagreba
    2. Uvođenje informacijskog sustava za nadzor prometa
    3. Mjere za povećanje protočnosti prometa na području Grada Zagreba;
      - pravo prolaska javnom prijevozu po posebnim trakama;
      - ugradnja sustava za osiguravanje prednosti prolaska vozilima javnog prijevoza na raskršćima
      - Savska cesta bez osobnih i teretnih vozila
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Kampanja : Recimo DA javnom prijevozu!;
    2. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila;
    3. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole);
    4. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    5. Osnivanje informativno-demonstracijskog centra za građane o korištenju vozila na alternativna goriva uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
    6. Nastavak rada CIVITAS ELAN FORUMA – organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.;
    7. Nastavak tečajeva za vozače modernih niskopodnih tramvaja - trening za upravljanje novim kočionim sustavom za efikasnije generiranje električne energije;
    8. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    9. Poticanje korištenja jednog vozila za djelatnike koji žive u istom/susjednom dijelu grada;
    10. Dvogodišnja promotivna akcija Bioetanol.

### III. Zelena javna nabava:

1. Uvođenje kriterija zelene javne nabave za vozila u vlasništvu Grada i članica Zagrebačkog holdinga;
2. Uvođenje kriterija zelene javne nabave za vozila javnog prijevoza.

### IV. Mjere za vozila u vlasništvu Grada:

#### 1. Uvođenje Sustavnog gospodarenja energijom u vozilima u vlasništvu Grada i članica Holdinga:

- utvrđivanje trenutnog stanja (rute vožnje, tipovi vozila, korištena goriva i potrošnja, itd.)
- prijedlog mjera za povećanje učinkovitosti (npr. optimizacija ruta i vremena vožnje, itd.);
- praćenje provedbe

### V. Mjere za javni prijevoz:

#### 1. Uvođenje Sustavnog gospodarenja energijom u vozilima javnog prometa:

- utvrđivanje trenutnog stanja (rute vožnje, tipovi vozila, korištena goriva i potrošnja, itd.);
- prijedlog mjera za povećanje učinkovitosti (npr. optimizacija ruta i vremena vožnje, itd.);
- praćenje provedbe.

#### 2. Skup mjera za povećanje kvalitete javnog prijevoza (novi tramvaji, LED display za prikaz dolaska/odlaska, itd.)

#### 3. Skup mjera za povećanje udjela i učinkovitosti javnog prijevoza u prometu na čitavom području Grada, što uključuje cijeli niz mjera i kapitalnih investicija:

- uvođenje novog brzog šinskog prijevoza, tipa metro,
- uvođenje i unapređenje konvencionalne tzv. prigradske željeznice u gradski i prigradski prijevoz
- obnova pruge i modernizacija vozila
- širenje mreže konvencionalnih sustava javnog prijevoza, nove pruge, novi kolosijeci,
- nova stajališta
- unapređenje opreme i infrastrukture, stajališta, nadstrešnica
- integriranje prijevozničkih sustava
- park&ride sustav
- zamjena postojećih dotrajalih autobusa zet-a autobusima s pogonom na alternativna goriva
- uvođenje autobusa na hibridni pogon u javni prijevoz grada Zagreba

- uvođenje električnih vozila za promet parkovima i rekreacijskim zonama grada Zagreba
  - minibusevi u večernjim satima zamjenjuju standardne autobuse na linijama s očekivanim manjim brojem putnika
4. Proizvodnja biodizela iz otpadnog jestivog ulja za potrebe javnog prijevoza
  5. Uspostava mreže bicikala za iznajmljivanje opremljenih IT zaštitom od krađe, uz osigurano spremište za bicikle i servis te mjerenje prijeđenih km.

#### VI. Mjere za osobna i komercijalna vozila

1. Naplata ulaska u visoko zagušene dijelove grada (Ilica, Gornji grad, i dr.) konvencionalnim vozilima;
2. Izuzeće od naplate ulaska u visoko zagušene dijelove grada za vozila pogonjena alternativnim gorivima
3. Dozvola korištenja žute trake vozilima s 3 ili više putnika

## **2. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA RIJEKE**

### Mjere za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> u sektoru prometa Grada Rijeke:

Prioritetne mjere i aktivnosti za sektor prometa podijeljene su u sljedeće potkategorije:

- I. Planske mjere za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> iz sektora prometa;
- II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
- III. Zelena javna nabava;
- IV. Mjere za vozila u vlasništvu Grada;
- V. Mjere za javni prijevoz;
- VI. Mjere za osobna i komercijalna vozila

#### I. Planske mjere za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> iz sektora prometa;

1. Uvođenje informacijskog sustava za nadzor prometa
2. Mjere za povećanje protočnosti prometa na području Grada Rijeke;
  - pravo prolaska autobusima javnog prijevoza po posebnim trakama, ugradnja sustava za osiguravanje prednosti prolaska vozilima javnog prijevoza na raskrižjima
  - ugradnja sustava za osiguravanje prednosti prolaska vozilima javnog prijevoza na raskrižjima;

3. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje
4. Mjere za povećanje sigurnosti u prometu u Gradu Rijeci;
  - postepeno postavljanje prometnih znakova u LED tehnologiji na sva opasna mjesta u Gradu;
  - upotreba semafora s LED tehnologijom

## II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti:

1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
4. Osnivanje informativno-demonstracijskog centra za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
5. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
6. Kampanja: Električni mopedi

## III. Zelena javna nabava:

1. Uvođenje kriterija zelene javne nabave za vozila u vlasništvu Grada;
2. Uvođenje kriterija zelene javne nabave za vozila javnog prijevoza.

## IV. Mjere za vozila u vlasništvu Grada:

1. Uvođenje sustavnog gospodarenja energijom u vozilima u vlasništvu Grada:
  - utvrđivanje trenutnog stanja (rute vožnje, tipovi vozila, korištena goriva i potrošnja i dr.);
  - prijedlog mjera za povećanje učinkovitosti (na pr. optimizacija ruta i vremena vožnje i dr.);
  - praćenje provedbe;
2. Nabavka novih vozila sa smanjenom emisijom stakleničkih plinova (alternativna goriva) u skladu s kriterijima zelene javne nabave;
3. Nabavka 10 službenih vozila koja za pogon koriste CNG;
4. Zajedničko korištenje vozila („car sharing model“) za djelatnike Gradske uprave

## V. Mjere za javni prijevoz:

### 1. Mjere za poboljšanje kvalitete autobusnog prometa u javnom gradskom prijevozu

- nadogradnja postojećeg sustavnog gospodarenja energijom u vozilima javnog prijevoza;
- donošenje Odluke Gradskog vijeća koja dodjelu koncesije za autobusni prijevoz uvjetuje postupnom zamjenom starih autobusa autobusima na CNG;
- ugradnja LED display-a za prikaz dolazaka autobusa na svim autobusnim stajalištima u Gradu;
- nabavka CNG autobusa za javni prijevoz građana i izgradnja punionice stlačenog prirodnog plina (CNG);
- zamjena standardnih autobusa mini autobusima u večernjim satima na linijama s očekivanim manjim brojem putnika;

### 2. Mjere za unaprjeđenje motorističkog prijevoza na području Grada

- uspostava mreže mopeda za iznajmljivanje opremljenih IT zaštitom od krađe, uz osigurano spremište za bicikle i servis te mjerenje prijeđenih km;
- kontinuirana izgradnja novih motorističkih staza;
- kontinuirano održavanje motorističkih staza na čitavom području grada.

## VI. Mjere za osobna i komercijalna vozila

1. Uspostava Internet portala „Drive together“;
2. Naplata ulaska u visoko zagušene dijelove Grada;
3. Izuzeće od naplate ulaska u visoko zagušene dijelove grada za vozila pogonjena alternativnim gorivima;
4. Dozvola korištenja žute trake vozilima s tri ili više putnika.

### 3. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA OSIJEKA

#### Mjere za smanjenje emisija CO2 u sektoru prometa

Mjera su podijeljene u pet kategorija:

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz
- 
- I. Legislativne i planske mjere;
    1. Udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Osijeka do 2020.g.
    2. Poticanje e-mobilnosti
    3. Korekcija prometne signalizacije sa ciljem povećanja protočnosti prometa
      - uvođenje naknade za prometno onečišćenje centra Grada (iz prikupljenih naknada za prometno onečišćenje moguće je financirati poboljšanje kvalitete javnog gradskog prijevoza, preusmjeravanje prometa iz centra grada)
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
    3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    4. Osnivanje informativno-demonstracijskog centra za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
    5. Organizacija Tjedna mobilnosti u Gradu
    6. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    7. Kampanja: Biciklom je zdravije!
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
    1. Car-sharing model za povećanje okupiranosti vozila

#### IV. Vozila u vlasništvu Grada:

1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

#### V. Javni prijevoz

##### 1. Grupa mjera za unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada

- uspostaviti mrežu bicikala za iznajmljivanje opremljenih IT zaštitom od krađe;
- osigurati dodatne prostore u Gradu za smještaj privatnih bicikala (garaže, parkirališta i sl.)
- promovirati i poticati korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva posebno na kratkim udaljenostima; kontinuirano održavati biciklističke staze na čitavom području Grada; kontinuirano provoditi programe i edukaciju o prednostima biciklističkog prijevoza u vrtićima, školama, tribinama za građanstvo, osmisliti i provoditi kampanju „Biciklom je zdravije!“

##### 2. Napredna regulacija križanja opremljenih inteligentnim semaforima

- uvođenje inteligentnih semafora na najprometnijim križanjima (opremljeni autonomnim sustavom napajanja iz obnovljivih izvora (sunce, vjetar), ugrađivanje vizualnog pokazivača trajanja faze crvenog svijetla - podizanju svijesti vozača o mogućnostima donošenja odluke vezane uz gašenje motora tijekom čekanja u koloni ispred raskrižja

##### 3. Skupina mjera za poboljšanje autobusnog javnog prijevoza na području Grada

- optimizirati javni autobusni prijevoz uspostavom razmaka između autobusnih stajališta od 300 do 600 metara
- podijeliti gradsko područje na tri stupnja prema dostupnosti linija javnog gradskog prijevoza: - područje 1. stupnja - 3 minute hoda do stajališta;  
- područje 2. stupnja – 5 minuta hoda do stajališta;  
- područje 3. stupnja – 10 minuta hoda do stajališta.
- uređenje autobusnih stajališta i nadstrešnica
- uvođenje autobusa pokretanih ekološki prihvatljivim gorivima.



## **4. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVOJA GRADA ZADRA**

### **Mjere za smanjenje emisija CO2 u sektoru prometa**

1. Obrazovanje i promocija energetske učinkovitosti u prometu
2. Uvođenje car-sharing modela
3. Sustav praćenja načina vožnje autobusa
4. Nabava novih vozila Gradske uprave i Gradskih ustanova/poduzeća u skladu s kriterijima zelene javne nabave
5. Provođenje europskih normi vezanih za automobilsku industriju
  - definirana je maksimalna količina emisije CO2 za novoproducirane osobne automobile od 130 gCO2/km s ciljem da se navedena granica smanji na 90 gCO2/km u 2020. godini

## **5. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA VELIKE GORICE**

### **Mjere za smanjenje emisija CO2 u sektoru prometa Velike Gorice**

Mjere su podijeljene na 5 kategorija:

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz.
- 
- I. Legislativne i planske mjere;
    1. 10% udio biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Velike Gorice do 2020. godine
    2. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje u centru Velike Gorice
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Promocija car – sharing modela za povećanje okupiranosti vozila;
    2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole);
    3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;

4. Organizacija informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
5. Organizacija tjedna mobilnosti u gradu (mobility week);
6. Organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.;
7. Kampanja: jedan dan u tjednu bez automobila;
8. Kampanja: biciklom je zdravije!

### III. Osobna i komercijalna vozila;

1. Zatvaranje za promet (osim dostave u jutarnjim satima) centra Velike Gorice, od Veterinarske stanice do Kolodvorske ulice
2. Uvođenje car-sharing modela za povedanje okupiranosti vozila
3. Proširenje sustava automatske naplate parkiranja u Velikoj Gorici

### IV. Vozila u vlasništvu Grada;

1. Nabava novih vozila vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

### V. Javni prijevoz.

1. Izgradnja parkirališta za osobna vozila u blizini željezničkog kolodvora i čuvane garaže za bicikle (sa pretincima pod ključem)
2. Skupina mjera za poboljšanje autobusnog javnog prijevoza na području Velike Gorice
  - uvođenje bolje autobusne veze unutar naselja prema željezničkom kolodvoru (subvencionirana kružna autobusna linija kroz šire središte grada)
  - ugradnja LED displaya za prikaz dolazaka autobusa na svim autobusnim stajalištima;
  - zamjena standardnih autobusa mini autobusima u večernjim satima na linijama s očekivanim manjim brojem putnika;
  - uređenje autobusnih stajališta i nadstrešnica;
  - uvođenje autobusa pokretanih ekološki prihvatljivim gorivima.
4. Uvođenje bolje autobusne veze unutar naselja prema željezničkom kolodvoru (subvencionirana kružna autobusna linija kroz šire središte grada)
5. Poticanje proizvodnje biodizela iz jestivog otpadnog ulja za potrebe javnog autobusnog prijevoza

## 6.AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVOJA GRADA PULE

### Administrativne mjere u prometu:

1. Širenje pješačke zone
2. Širenje zone naplate parkiranja
3. Viša cijena parkiranja
4. Donošenje odluke o višem udjelu biogoriva u vozilima u javnom vlasništvu (posebice u javnom prijevozu)
5. Naplata ulaska vozila u uži centar grada
6. Uvođenje pristojbi za vozila prema razini onečišćujućih tvari u ispušnim plinovima
7. Poticanje sustava car-sharinga

### Tehničke mjere u sektoru prometa:

1. Korištenje biogoriva u vozilima Grada i gradskih tvrtki u stupnju višem od propisanog Zakonom,
2. Nabava novih učinkovitih vozila u vlasništvu Grada

### Prioritetne mjere u prometu – javni sektor

1. Biodizel u vozilima u javnom vlasništvu
2. Nabava novih vozila sukladno kriterijima zelene javne nabave

### Prioritetne mjere u prometu – privatni sektor

1. 10% biogoriva u prometu do 2020.g.
2. Obrazovanje vozača (na temelju iskustva naprednih gradova kontinuiranim obrazovanjem građana moguće je uštedjeti 5% goriva u prometu)
3. Car sharing
4. Poticanje biciklističkog prijevoza
5. Poticanje javnog prijevoza

## 7. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA KARLOVCA

### Mjere za smanjenje emisija CO2 u sektoru prometa

Mjera su podijeljene u pet kategorija:

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz.
- 
- I. Legislativne i planske mjere;
    1. Udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Karlovca do 2020. godine prema Strategiji energetskog razvitka RH (NN 130/09) i Zakonu o biogorivima (NN 65/09, NN 145/10, NN 26/11),
    2. Proširenje sustava automatske naplate parkiranja u Gradu Karlovcu
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    3. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole);
    4. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    5. Organizacija informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
    6. Organizacija Tjedna mobilnosti u Gradu (Mobility Week);
    7. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    8. Kampanja: Biciklom je zdravije
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
    1. Uvođenje car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
    1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

## V. Javni prijevoz

1. Subvencioniranje voznih karata i mjesečnih pokaza određenim grupama građana (učenicima, studentima, umirovljenicima i dr.) za poboljšanje kvalitete željezničkog prometa na području Grada Karlovca
2. Unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada
3. Uvođenje pokretnih telemetrijskih FM stanica u voznom parku Autotransport Karlovac d.d. čime će se ostvariti značajno smanjenje potrošnje goriva i pripadajuće smanjenje emisija štetnih plinova

## **8.AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA SISKA**

### Mjere za smanjenje emisija CO2 u sektoru prometa

Mjere se mogu razvrstati u sljedeće kategorije:

- I. Zaštita centra grada
- II. Gradska povezanost
- III. Vozni park Grada Siska
- IV. Javni prijevoz
- V. Osobna vozila
- VI. Informiranje / osviještenost

#### I. Zaštita centra grada

1. Označavanje pješačkih zona u područjima centra grada
2. Primjena javnog biciklističkog sustava

#### II. Gradska povezanost

1. Novi most preko rijeke Kupe
2. Izgradnja biciklističkih staza

#### III. Vozni park Grada Siska

1. Modernizacija voznog parka, gospodarenje energijom voznog parka, uvođenje biogoriva/vozila na električni pogon
2. Program razmjene auta za zaposlenike Grada Siska

#### IV. Javni prijevoz

1. Nadogradnja voznog parka: hibridna vozila ili vozila s niskom potrošnjom goriva
2. Poboljšanje logistike autobusne mreže
3. Upravljanje energijom autobusnog voznog parka

#### V. Osobna vozila

1. Program promoviranja dijeljenja osobnog automobila
2. Potpora kupnji energetski efikasnih vozila

#### VI. Informiranje / osviještenost

1. Promoviranje korištenja biogoriva
2. Tečajevi eko vožnje
3. Program "Jedan dan bez automobila"

## **9. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA VARAŽDINA**

### **Mjere za smanjenje emisija CO<sub>2</sub> u sektoru prometa**

1. Obrazovanje i promocija energetske učinkovitosti u prometu
2. Car-sharing
3. Unapređenje biciklističkog prijevoza
4. Uvođenje europskih normi vezanih za automobilsku industriju (sukladno Uredbi (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 23. travnja 2009. godine definirana je maksimalna količina emisije CO<sub>2</sub> za novoprodukcione osobne automobile na 120 g/km s ciljem da se navedena granica smanji na 90 gCO<sub>2</sub>/km u 2020. g.)
5. Nabava novih vozila u Gradske uprave i Gradska poduzeća u skladu s kriterijima zelene javne nabave

## 10. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA GRADA BJELOVARA

### Mjere za smanjenje emisije CO2 iz sektora prometa:

- I. Legislativne i planske mjere;
- II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
- III. Osobna i komercijalna vozila;
- IV. Vozila u vlasništvu Grada;
- V. Javni prijevoz.

#### I. Legislativne i planske mjere;

1. Udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Bjelovara do 2020.g.
2. Poticanje e-mobilnosti
3. Korekcija prometne signalizacije sa ciljem povećanja protočnosti prometa

#### II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;

1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
4. Osnivanje informativno-demonstracijskog centra za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
5. Organizacija Tjedna mobilnosti u Gradu
6. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
7. Kampanja: Biciklom je zdravije!

#### III. Osobna i komercijalna vozila;

1. Car-sharing model za povećanje okupiranosti vozila

#### IV. Vozila u vlasništvu Grada;

1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

## V. Javni prijevoz

1. Unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada

2. Skupina mjera za poboljšanje autobusnog javnog prijevoza na području Grada

- optimizirati javni autobusni prijevoz uspostavom razmaka između autobusnih stajališta od 300 do 600 metara
- podijeliti gradsko područje na tri stupnja prema dostupnosti linija javnog gradskog prijevoza: - područje 1. stupnja - 3 minute hoda do stajališta;  
- područje 2. stupnja – 5 minuta hoda do stajališta;  
- područje 3. stupnja – 10 minuta hoda do stajališta.
- uređenje autobusnih stajališta i nadstrešnica
- uvođenje autobusa pokretanih ekološki prihvatljivim gorivima.

## **11. AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA**

### **GRADA SAMOBORA**

#### **Mjere za smanjenje emisije CO<sub>2</sub> sektora prometa**

1. Korištenje čistog biodizela u javnom gradskom i prigradskom prijevozu
2. 10% udio biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva u sektora osobnih i komercijalnih vozila
3. Korištenje CO<sub>2</sub> neutralnih vozila u vlasništvu Grada Samobora
4. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje u centru Grada
5. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
6. Kampanja „Jedan dan tjedno bez automobila“



## 12.AKCIJSKI PLAN ENERGETSKI ODRŽIVOG RAZVITKA

### GRADA VINKOVACA

#### Mjere za smanjenje emisije CO2 iz sektora prometa

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz.
- 
- I. Legislativne i planske mjere;
    1. Udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Vinkovaca do 2020. g.
    2. Kampanja eko-vožnje za vozače cestovnih vozila
    3. Poticanje e-mobilnosti
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
    3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    4. Organizacija informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva
    5. Organizacija Tjedna mobilnosti u Gradu
    6. Organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.
    7. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    8. Kampanja: Biciklom je zdravije!
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
    1. Car-sharing model za povećanje okupiranosti vozila
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
    1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

## V. Javni prijevoz:

1. Skupina mjera za poboljšanje autobusnog javnog prijevoza na području Grada Vinkovaca
  - optimizirati javni autobusni prijevoz uspostavom razmaka između autobusnih stajališta od 300 do 600 metara
  - podijeliti gradsko područje na tri stupnja prema dostupnosti linija javnog gradskog prijevoza:
    - područje 1. stupnja - 3 minute hoda do stajališta;
    - područje 2. stupnja – 5 minuta hoda do stajališta;
    - područje 3. stupnja – 10 minuta hoda do stajališta.
  - uvođenje autobusa pokretanih ekološki prihvatljivim gorivima
2. Unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada

## **13.AKCIJSKI PLAN ODRŽIVOG ENERGETSKOG RAZVITKA GRADA KOPRIVNICE**

### Mjere za smanjenje emisije CO<sub>2</sub> iz sektora prometa

1. Razvoj mreže javnog prijevoza
  - nabava električnih mini autobusa,
  - razvoj optimalnog broja autobusnih i željezničkih stajališta,
  - razvoj integralnog sustava za putničke karte
  - izgradnje intermodalnog terminala
2. Uspostava sustava javnog korištenja bicikala
3. Uspostava sustava zajedničkog korištenja vozila u lokalnoj upravi i gradskim poduzećima
4. Zamjena vozila voznog parka Grada za vozila koja emitiraju manje količine štetnih plinova u skladu s najstrožim standardima EU vezanim uz emisije
5. Izgradnja lokacija za punjenje električnih automobila
6. Uvođenje europskih normi vezanih uz automobilsku industriju (sukladno Uredbi (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 23. travnja 2009. godine definirana je maksimalna količina emisije CO<sub>2</sub> za novoprodukovane osobne automobile na 130g/km s ciljem da se navedena granica smanji na 90 gCO<sub>2</sub>/km u 2020. godini
7. Poticanje kupnje vozila na električni i hibridni pogon
8. Poticanje korištenja biogoriva

## 14. AKCIJSKI PLAN ODRŽIVOG ENERGETSKOG RAZVITKA GRADA ZAPREŠIĆA

### Mjere za smanjenje emisije CO2 iz sektora prometa

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz.
- 
- I. Legislativne i planske mjere;
    1. 10% udio biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Zaprešića do 2020. godine
    2. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje u centru Grada
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
    1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
    3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    4. Organizacija informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva
    5. Organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.
    6. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    7. Kampanja: Biciklom je zdravije!
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
    1. Uvođenje car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    2. Uvođenje sustava automatske naplate parkiranja u Gradu
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
    1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave

## V. Javni prijevoz

1. Donošenje Odluke Gradskog vijeća koja dodjelu koncesije za autobusni prijevoz uvjetuje postupnom zamjenom starih autobusa autobusima na biodizel
2. Poticanje proizvodnje biodizela iz jestivog otpadnog ulja za potrebe javnog autobusnog prijevoza
3. Osiguranje prioriteta javnog gradskog prometa na koridorima kojima prometuje zajedno s ostalim vozilima
4. Unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada
5. Poticanje proizvodnje biodizela iz jestivog otpadnog ulja za potrebe javnog autobusnog prijevoza
6. Modernizacija pružne dionice Zaprešić - Zabok
  - mjera uključuje proširenje sustava gradsko-prigradskog prometa Grada Zagreba do kolodvora Zabok tako da bi se u potpunosti eliminirala dizelska vuča vlakova za prijevoz putnika kroz Grad Zaprešić i u zagrebačkom željezničkom čvoru
7. Uvođenje novih motornih vlakova za gradsko-prigradski promet (energetski učinkovitije pogonski motori opremljeni električnim rekuperativnim sustavom kočenja)
8. Skupina mjera za poboljšanje autobusnog javnog prijevoza na području Grada Zaprešića
  - ugradnja LED displaya za prikaz dolazaka autobusa na svim autobusnim stajalištima u gradu;
  - izgradnja javnog parkirališta za autobuse;
  - zamjena standardnih autobusa mini autobusima u večernjim satima na linijama s očekivanim manjim brojem putnika;
  - uređenje autobusnih stajališta i nadstrešnica;
  - izgradnja novog autobusnog terminala u južnom dijelu naselja, jugozapadno od državne ceste d 225 u neposrednoj blizini željezničke stanice.

## 15. AKCIJSKI PLAN ODRŽIVOG ENERGETSKOG RAZVITKA GRADA KRIŽEVACA

### Mjere za smanjenje emisije CO2 iz sektora prometa

- I. Legislativne i planske mjere;
  - II. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
  - III. Osobna i komercijalna vozila;
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada;
  - V. Javni prijevoz.
- 
- I. Legislativne i planske mjere
    1. Udio biogoriva od 10% u ukupnoj potrošnji goriva u sektoru prometa Grada Križevaca do 2020. godine prema Strategiji energetskog razvitka RH (NN 130/09) i Zakonu o biogorivima (NN 65/09, NN 145/10, NN 26/11)
    2. Izmještanje tranzitnog prometa izvan gradskog središta
    3. Uvođenje posebnog režima prometa u prostoru oko željezničkog kolodvora-biciklistička staza
  - II. Promotivne i obrazovne aktivnosti, nacionalna legislativa
    1. Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
    2. Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole)
    3. Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
    4. Organizacija informativno-demonstracijskih radionica za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva
    5. Organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.
    6. Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
    7. Kampanja: Biciklom je zdravije!
  - III. Osobna i komercijalna vozila
    1. Uvođenje car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila
  - IV. Vozila u vlasništvu Grada
    1. Nabava novih vozila u vlasništvu Grada u skladu s kriterijima zelene javne nabave
  - V. Javni prijevoz
    1. Unaprjeđenje biciklističkog prijevoza na području Grada
    2. Rekonstrukcija magistralne glavne željezničke pruge i željezničkog kolodvora
    3. Izgradnja parkirališta za osobna vozila u blizini željezničkog kolodvora i čuvane garaže za bicikle (sa pretincem pod ključem)